

FRANCEZE

Vsak kraj ima kakšne svoje specialitete. Ena izmed posebnih osapskih dobrot so tudi franceze. To so v ponvi na oljčnem olju popečene rezine kruha, ki se jih na krožniku še vroče posuje s sladkorjem in polije z vinom, praviloma črnim. Tisti, ki so ga radi kaj več popili so kruh dobro napojili z vinom samo zato, da so lahko rekli: "Če ga je kruh en litro, ga lahko tudi jaz enega."

Pravijo, da so se Osapci naučili delati franceze od Francozov, ki so kot Napoleonovi vojaki potovali na osvajalne pohode skozi Osapsko dolino. Zato jim tudi rečejo franceze. Jedli so pa jih samo odrasli, za otroke so cvrli supe. To so fete kruha, namočene z mlekom in jajcem, in nato pocvrte.

Franceze pa so boljše, če kruh ni v celoti prepojen z vinom, ampak samo napol. Če je vina preveč, ga je treba hitro odlit, tako da se rezine kruha ne razmočijo preveč in ostajajo čvrste. Boljše so, če so še malo hrustljave. Sladkano vino s kapljicami oljčnega olja, ki ostane na dnu krožnika se odpije ali odlije v kozarec. To vino je zelo sladko in če ga spiješ po francezah te še dodatno ogreje, zato so eni preden so šli gor na pod, v posteljo, dajali na franceze dosti vina. Najbrž so prav zato rekli, da je treba franceze jest zvečer v paru, preden se gre spat.

V gornjem delu vasi pod steno je živo tudi en Pepič, sam s svojo ženo. Pepič ni nikoli hodil v gostilno, pa tudi ne k godbi ali pevskemu zboru. V vasi so govorili, da vsako večer z ženo jesta franceze in da zato ne more v ošterijo. Kljub temu, da je bil znan kot škrt človek, smo otroci za pusta vseeno zavili tudi k njemu.

"Vsak kaj da, pa nam bo tudi on." Smo rekli in potokli po njegovih vratih.

"Daste kakšno jajce ali klobaso?"

"Kokoši nam ne nesejo, klobase smo pa prodali." Nam je odgovoril.

"Pa dajte malo vina. Tega zagotovo niste vsega prodali." smo se delali velike. Tudi otroci smo radi nabrali nekaj vina, vsaj zato, da bi se pokazali velike in da nas tisti odrasli ne bi zafrkavali.

Pepi je odšel v hišo in se kmalu vrnil s polno broko vina, ki ga je izlil v naš brentač, v katerega smo otroci nabirali vino.

Vino v brentaču se je po ulivanju hitro umirilo in na površini so se kmalu zasvetile in nabrale v ocvinke kapljice oljkovega olja.

"Vidi, vidi, ta Pepi se je naredo Francoza in nam dal vino od francez." Se je razjezil naš pustni kletar.

"Sta že tako stara, da pojesta še samo franceze." Je hudomušno pripomnil sosed, ki nas je opazoval.

Miloš Ivančič